הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלו תרלז

תרלו דִּין סֻכָּה יְשָׁנָה. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א (א) אסֻכָּה (פ) יְשָׁנָה, דְּהַיְנוּ (ב) שֶׁעָשָׂאָהּ קֹדֶם שֶׁיִּכָּנְסוּ (ג) (ג) שִׁשִּׁים יוֹם שֶׁלִּפְנֵי הֶחָג, כְּשֵׁרָה, **ב** (ד) ובִּלְבַד (ג) שֶׁיְּחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר (ה) עַתָּה בְּגוּפָהּ לְשֵׁם הֶחָג. גוַאֲפִלּוּ בְּטָפַח עַל טָפַח סַגִּי, אִם הוּא בְּמָקוֹם אֶחָד. (ו) דוְאִם הַחְדּוּשׁ עַל פְּנֵי כֻּלָּהּ, סַגִּי אֲפִלּוּ כָּל דְּהוּ. הוְאִם עֲשָׂאָהּ לְשֵׁם הֶחָג, (ז) אֲפִלּוּ מִתְּחִלַּת הַשָּׁנָה, כְּשֵׁרָה בְּלֹא חִדּוּשׁ: **ב** (ח) יוֹצֵר כְּלֵי חֶרֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי סֻכּוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ, וְעוֹשֶׂה קְדֵרוֹתָיו בַּפְּנִימִית וּמוֹכְרָם בַּחִיצוֹנָה, הַפְּנִימִית (ד) אֵינוֹ יוֹצֵא בָּהּ יְדֵי סֻכָּה, כֵּיוָן שֶׁהִיא דִּירָתוֹ כָּל הַשָּׁנָה (ח) אֵינוֹ נִכָּר (ט) שָׁדָר בָּהּ לְשֵׁם מִצְוָה, (י) וְהַחִיצוֹנָה יוֹצֵא בָּהּ, שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ דָּר בָּהּ כָּל הַשָּׁנָה:

תרלז דִּין סֻכָּה שְׁאוּלָה אוֹ גְּזוּלָה. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א א*מִי שֶׁלֹּא עָשָׂה סֻכָּה, בֵּין בְּשׁוֹגֵג (א) בֵּין בְּמֵזִיד, * עוֹשֶׂה סֻכָּה בְּחֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד, אֲפִלּוּ (ב) בְּסוֹף

א משנה סכה ט׳ (ע״א) וכבית הלל. **ב** הרא״ש שם (פ״א סי׳ יג) בשם הירושלמי (פ״א ה״ב). **ג** כרבאמרי חברייא שם. **ד** כרבי יוסי שם. **ה** שם במשנה ואפלו לבית הלל, ונפקא מינה שאין צריך לחדש בה דבר, תוספות (ד״ה ואם). **ו** מיתרא דרב לרי משום רבי מאיר (ח:) וכפרוש רש״י שם (ד״ה פנימית, ד״ה חיצונה). **א** ברייתא כ״ז (ע״ב) וכחכמים.

בְּאֵר הַיטֵב

א (פ) יְשָׁנָה. פְּרוּשׁ הַסָּכָךְ הַיָּשָׁן, אֲבָל בְּדָפְנוֹת לֵית לָן בָּהּ לְכוּלֵּי עָלְמָא: (ב) שִׁשִּׁים יוֹם. הוּא הַדִּין אֲפִלּוּ תְּחִלַּת הַשָּׁנָה. טַ״ז (סק״ב): (ג) שֶׁיְּחַדֵּשׁ. הַיְינוּ לְמִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר. טַ״ז (סק״ג) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״א): **ב** (ד) **אֵינוֹ.** אִם הִגְבִּיהַּ הַסָּכָךְ וְחָזַר וְהִנִּיחוֹ, שָׁרֵי, עַיֵּן סִימָן תרל״א סָעִיף ט׳:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **סֻכָּה יְשָׁנָה.** פְּרוּשׁ הַסָּכָךְ הַיָּשָׁן, אֲבָל בְּדָפְנוֹת (פ) לֵית לָן בָּהּ לְכֻלֵּי עָלְמָא: (ב) **שֶׁעֲשָׂאָהּ קֹדֶם שֶׁיִּכָּנְסוּ וְכוּ׳.** דְּאִלּוּ בְּתוֹךְ שִׁשִּׁים, כֵּיוָן דְּשׁוֹאֲלִין בְּהִלְכוֹת הֶחָג קֹדֶם לָהֶם שִׁשִּׁים יוֹם, (ג) סְתָמָא לְשֵׁם חַג נַעֲשִׂית: (ג) **שִׁשִּׁים יוֹם.** לָאו דַּוְקָא, (ג) דְּהוּא הַדִּין אֲפִלּוּ בְּתִחַלַּת הַשָּׁנָה כְּשֵׁרָה, דַּאֲפִלּוּ אִם עֲשָׂאָהּ שֶׁלֹּא לְשֵׁם חַג, רַק לְשֵׁם צֵל בְּעָלְמָא, גַּם כֵּן כְּשֵׁרָה, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תרל״ה (ס״א): (ד) **וּבִלְבַד שֶׁיְּחַדֵּשׁ וְכוּ׳.** הַיְינוּ (ד) לְכַתְּחִלָּה וּלְמִצְוָה בְּעָלְמָא, (ה) כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹאוּ לְהַתִּיר אֲפִלּוּ עֲשָׂאָהּ מִתְּחִלָּה לְשֵׁם דִּירָה, דְּאָז פָּסוּל מִדְּאוֹרַיְיתָא וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תרל״ה (שם). וְכָל שֶׁכֵּן בְּסֻכּוֹת גנב״ך וְרקב״ש הָאֲמוּרִים בְּסִימָן תרל״ה, (ו) בְּוַדַּאי מִצְוָה לְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר לְשֵׁם הֶחָג: (ה) **עַתָּה בְּגוּפָהּ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר יְחַדֵּשׁ קֹדֶם יוֹם טוֹב (ז) בְּגוּף הַסָּכָךְ, דְּהַיְינוּ שֶׁנִּיחַ בָּהּ סְכָךְ מֵעֵט (ח) כְּטָפַח עַל טָפַח מֻרְכָּב, וּכְדִלְקַמִּיהּ: (ו) **וְאִם הַחְדּוּשׁ עַל פְּנֵי כֻּלָּהּ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהוֹלִךְ עַל פְּנֵי כָּל אֹרֶךְ הַסֻּכָּה אוֹ עַל פְּנֵי כָּל רָחְבּוֹ, סַגִּי אֲפִלּוּ אֵין בְּאָרְכָּן אוֹ בְּרָחְבָּן אֶלָּא מַשֶּׁהוּ: (ז) **אֲפִלּוּ מִתְּחִלַּת הַשָּׁנָה וְכוּ׳.** וְסֻכָּה (ט) הָעוֹמֶדֶת מִשָּׁנָה לְשָׁנָה, אַף דְּמִתְּחִלָּה עֲשָׂאָהּ לְשֵׁם הֶחָג, כֵּיוָן שֶׁעָבַר הֶחָג הֲרֵי בְּטֵלָה הֲעֲשִׂיָּה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן תרל״ח סָעִיף קָטָן ב׳, וְאַף עַל גַּב דִּכְשֵׁרָה הִיא, שֶׁהֲרֵי נַעֲשָׂה מִתְּחִלָּה לְשֵׁם צֵל, הֲעֲשִׂיָּה שֶׁהָיְתָה לְשֵׁם הֶחָג נִבְטְלָה, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר: **ב** (ח) **אֵינוֹ נִכָּר.** וְאִם מַגְבִּיהַּ אֶת הַסָּכָךְ (י) וְחוֹזֵר וּמַנִּיחוֹ לְשֵׁם סֻכָּה, כְּשֵׁרָה, שֶׁהֲרֵי אֲפִלּוּ תִּקְרַת הַבַּיִת מִתְכַּשֶּׁרֶ לְסִכּוּךְ עַל יְדֵי מַעֲשֶׂה זוֹ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן תרל״א (ס״ט). וְהוּא הַדִּין בְּסֻכָּה שֶׁעֲשָׂאָהּ לְשֵׁם הֶחָג וְאַחַר כָּךְ הָיָה דָּר בָּהּ כָּל הַשָּׁנָה, כְּשֶׁמַּגִּיעַ חַג הַסֻּכּוֹת צָרִיךְ לְהַגְבִּיהַּ הַסָּכָךְ וְלַחֲזֹר וּלְהַנִּיחָהּ לְשֵׁם סֻכָּה מִטַּעַם זֶה, (יא) וְלֹא סַגִּי בִּגְלוּי הַגַּג לְבַד: (ט) **שָׁדָר בָּהּ לְשֵׁם מִצְוָה.** וְחִדּוּשׁ בְּעָלְמָא (יב) לֹא מְהַנֵּי בָּזֶה כְּמוֹ לְמַעְלָה, כֵּיוָן שֶׁהָיָה (יג) דִּירָתוֹ מַמָּשׁ שֵׁם כָּל הַשָּׁנָה, שֶׁאֹכַל וְשָׁתָה וְיָשַׁן שָׁם: (י) **וְהַחִיצוֹנָה יוֹצֵא בָּהּ.** וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ (יד) לְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר, דְּאַף דַּעֲשָׂאָהּ לְצֵל, הֲרֵי לֹא עֲשָׂאָהּ לְשֵׁם סֻכָּה:

א (א) **בֵּין בְּמֵזִיד.** אַשְׁמוּעִינַן (פ) שֶׁלֹּא קְנָסוּהוּ עֲבוּר זֶה. וְכָל שֶׁכֵּן אִם (ב) נָפְלָה סֻכָּתוֹ בְּיוֹם טוֹב, דְּעוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּחֹל הַמּוֹעֵד. וּבְיוֹם טוֹב אָסוּר לַהֲקִימָהּ. וַאֲפִלּוּ אִם הָרוּחַ הִפִּיל מִמֶּנָּה רַק מִקְצָת מִן הַסָּכָךְ לְבַד, (ג) אֵין לְהוֹסִיף בְּיוֹם טוֹב בְּעַצְמוֹ. (ד) וְעַל יְדֵי עַכּוּ״ם, אֲפִלּוּ נָפַל הַסָּכָךְ כֻּלּוֹ, גַּם כֵּן יֵשׁ לְהַתִּיר: (ב) **בְּסוֹף יוֹם שְׁבִיעִי.** דִּכְתִיב (ה) (דברים טז יג) 'חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים', הָכִי קָאָמַר עֲשֵׂה סֻכָּה בֶּחָג,

שַׁעַר הַציּוּן

א (פ) טַ״ז (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, **וְגַם אֵין צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר** [פְּרִי מְגַדִּים (משז״ס סק״א)]: (ב) רַשַׁ״י (ט. ד״ה בית שמאי): (ג) אַחֲרוֹנִים: (ד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וְטַ״ז (סק״ג) וְנָהָר שָׁלוֹם (סק״א) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קמו סל״ט) וּבְכוּרֵי יַעֲקֹב (סק״ג), דְּלֹא כְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ובלבד שיחדש) דְּסְכִירָא לֵיהּ דְּלִכָּל הַפּוֹסְקִים הוּא לְעִיכּוּבָא: (ה) אַחֲרוֹנִים: (ו) הַגְרַ״ז (ס״ב) וּפְרִי מְגַדִּים (שם) וְחַיֵּי אָדָם (שם). **וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (שם), וְלֹא מְהַנֵּי מֵה שֶׁחִדֵּשׁ בָּהּ דֶּקֶן רְבִיעִי וְכַדּוֹמֶה, דִּבְסֻכָּךְ בְּעִינַן חִדּוּשׁ. עַד כָּאן דִּבְרֵיו. וְנִרְאֶה לִי דְּדַוְקָא דֶּקֶן רְבִיעִי נָקִט, אֲבָל אִם חִסַּר לוֹ גַּם דֶּקֶן שְׁלִישִׁי, בְּוַדַּאי מְהַנֵּי, דִּבְלֹא זֶה לֹא הָיָה יָכוֹל לְקַיֵּם מִצְוַת סֻכָּה, וְעָדִיף מֵחִדּוּשׁ מֵעֵט בְּסָכָךְ.** וְכֵן מוּכָח בְּרִיטְבָ״א בְּדַף מ״ו (ע״א ד״ה היתה) שֶׁכָּתַב עַל מַה דְּאָמְרִינַן שָׁם הָיְתָה עֲשׂוּיָה וְעוֹמֶדֶת אִם יָכוֹל לְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: פְּרוּשׁ בְּסָכָךְ אוֹ בְּדָפְנוֹת הַצְרִיכוֹת לָהּ לְעִכּוּב, מְבָרֵךְ מִיָּד שֶׁהֶחֱיָנוּ, וְשׁוּב אֵינוֹ מְבָרֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל לֵיל הֶחָג, שֶׁכְּבָר בֵּרַךְ זְמַן מִדֵּין סֻכָּה בְּשָׁעַת מַעֲשֶׂה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. הֲרֵי דְּסְכִירָא לֵיהּ דִּבְמָקוֹם דְּצָרִיךְ חִדּוּשׁ לְעִכּוּב, מְהַנֵּי נַמִּי חִדּוּשׁ בְּדָפְנוֹת שֶׁצָּרִיךְ לָהֶן לְעִיכּוּבָא, וּכְוַדַּאי הָכִי נַמִּי

בֵּאוּר הַלָּכָה

א * **עוֹשֶׂה סֻכָּה בְּחֹלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד.** רְאִיתִי דָּבָר חָדָשׁ בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ב) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: דְּבָר בָּרוּר הוּא, דְּמִיָּרֵי בְּאֵין צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת דָּבָר הָאָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּחֹל הַמּוֹעֵד מִשּׁוּם בִּנְיָן וּסְתִירָה, שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה אֶלָּא הַסָּכָךְ בִּלְבַד, לְתַת קָנִים וַעֲרָבָה עַל קוֹנְדָּסִים הַקְּבוּעִים כְּבָר מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה, וּכְהִי דְּהָא נַמִּי אָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּיוֹם טוֹב, דְּהָא אָסוּר לִסְתֹּר אוֹ לַעֲשׂוֹת אֹהֶל עֲרַאי בְּיוֹם טוֹב, וְכֵן מוּכָח לְקַמָּן סִימָן תרס״ו (ס״א) שֶׁאָסוּר לִפְחֹת הַסֻּכָּה בְּשֶׁמִּינִי לְפִי שֶׁהוּא יוֹם טוֹב, וְהֵיא מִטַּעַם בִּנְיָן וּסְתִירָה, מִכָּל מָקוֹם דָּבָר בָּרוּר הוּא דִּבְחֹל הַמּוֹעֵד לֵיכָּא אִסּוּרָא כְּלָל בַּעֲשִׂיַּת אֹהֶל עֲרַאי וְכוּ׳. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהִנֵּה אַף שֶׁהַמְחַבֵּר כָּתַב דְּבָר בָּרוּר הוּא, לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי לֹא נִהְיָרָא כְּלָל, **דְּפַשִׁטִיּוּת הַסּוּגְיָא מַשְׁמַע דְּמֻתָּר לִבְנוֹתָהּ מֵחָדָשׁ בְּחֹל הַמּוֹעֵד,** וְכֵן מוּכָח לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פ״ו הט״ו) שֶׁכָּתַב, **אֲפִלּוּ** בְּסוֹף יוֹם שְׁבִיעִי עוֹשֶׂה סֻכָּה, שְׁמִצְוָתָהּ כָּל שֶׁבָּעָה. וְהִנֵּה לֹא מִבָּעֵי אִם אָסוּר מְלָאכָה בְּחֹל הַמּוֹעֵד הוּא מִדְּרַבָּנָן, בְּוַדַּאי מֻתָּר לִבְנוֹתָהּ מֵחָדָשׁ, [אֶלָּא] אֲפִלּוּ אִם הָאִסּוּר הוּא בְּעָלְמָא דְּאוֹרַיְיתָא, גַּם כֵּן הָכָא מֻתָּר לִבְנוֹתָהּ מֵחָדָשׁ, דְּהָא הַמִּצְוָה הוּא כָּל שֶׁבָּעָה, וְדוֹמְיָא דְּמָה שֶׁאָמְרוּ כּוֹתֵב אָדָם תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת לְעַצְמוֹ וּבִכְרָךְ כְּשֶׁצָּרִיךְ לְהַנִּיחַ, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תקמ״ה (ס״ג). וְכֵן מוּכָח לְשׁוֹן הַגְּמָרָא (כז:) שֶׁאָמַר וְשָׁוִין שֶׁאִם נָפַל שֶׁמָּתַר לִבְנוֹתָהּ, וּמִשְׁמַע דְּרַבָּנָן מִתִּירִין לִבְנוֹתָהּ מֵחָדָשׁ, אֲפִלּוּ לֹא נָפַל. **וְכֵן מוּכָח מִמַּה שֶׁאָמְרוּ דִּלְרַבָּנָן מַה דִּכְתִיב** (דברים טז יג) **'חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים' הַיְינוּ עֲשֵׂה סֻכָּה בֶּחָג, מִשְׁמַע כְּשֶׁטָּה דַּעֲשִׂיָּה גְּמוּרָה מֻתָּר. כֵּן נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בְּרוּר:**

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah